

NEWSLETTER 2010

Obsah

- Aktivity – příspěvky členů pracovních skupin
 - Přeshraniční nemocniční spolupráce
 - Záchraná služba
 - Epidemiologie – zdravotní zpráva
- Bilaterální seminář
- Exkurze Maas/Rhein

Zdravi - Gesundheit

Pod titulem „Zdraví“ realizují rakouská spolková země Dolní Rakousko a Jihomoravský kraj přeshraniční projekt integrované zdravotní péče, který vytváří předpoklady pro možnou kooperaci a výměnu zkušeností s přesahem přes hranici. Myšlenka, která za ním stojí, spojuje dvě země a jejich regiony. Prioritními cíli projektu jsou úzká přeshraniční spolupráce, výměna znalostí a sladění rámcových podmínek ve zdravotnictví.

Přeshraniční nemocniční spolupráce

V Evropě se v roce 1997 vydal na cestu vlak jménem 'Health care'. Od té doby nastoupilo několik evropských regionů. Na té cestě jsou velké úspěchy, ale i určité překážky. Vlak někdy jede docela pomalu, ale už se nezastaví.

V roce 2008 se projektoví partneři Weinviertel a JMK rozhodli do tohoto rozjetého vlaku společně naskočit. Toto „naskočení“ vedlo k projektu „Zdraví – Gesundheit“. Nyní je naším úkolem z jedoucího vlaku nevypadnout.

Abychom mohli ve vlaku zůstat, řešíme od té doby společně téma „přeshraniční spolupráce nemocnic“. Otázky jako „Čeho chceme společně dosáhnout?“, „Jaká je naše výchozí pozice?“, „Co můžeme společně dělat přes hranice?“ a „Jak můžeme přeshraničně spolupracovat?“, to jsou naše hlavní úkoly. Při tom však nesmíme ztratit ze zřetelů názory obyvatel našich příhraničních oblastí.

Poté co jsme se blíže seznámili, začala se naše pracovní skupina zabývat otázkou „Čeho chceme společně dosáhnout?“. Po intenzivní diskusi jsme konstatovali, že důležité jsou pro nás dvě linie:

1. Je-li to nutné, žádoucí a možné, chceme zjednodušit přístup občanů z našeho příhraničí do systému nemocnic v sousední zemi.
2. Je-li to možné, chceme pomocí přeshraniční spolupráce zlepšovat efektivitu, účinnost a kvalitu obou systémů nemocniční péče.

Tyto dvě linie nám poskytují rámec, který je však ještě hodně abstraktní a v některých oblastech musíme vlakem ujet ještě dlouhou cestu. Proto je důležitá druhá otázka: „Jaká je naše výchozí pozice?“. Pro první linii to znamená, že chceme informovat obyvatele příhraničních oblastí. Prvním krokem je, že ve spolupráci nizozemskou patientskou organizací s EPECS, která se zabývá i přeshraničními záležitostmi, vypracujeme brožuru pod názvem „Lékařská péče v Evropě – na co si musím dát pozor?“. V ní popíšeme, jaké možnosti léčby v sousední zemi mají občané již dnes na základě evropského práva. Na příkladech odpovíme na otázky jako: „Smím se nechat léčit v sousední zemi?“ a „Za jakých podmínek?“.

Ve druhé linii jsme začali mapovat současnou situaci v rámcových právních podmínkách. Děláme to na základě praktických příkladů (viz rámečky), shrnutých do přehledu. Tento přehled otázek zahrnuje příklady a otázky občanů i personálu, které je podle našeho názoru potřeba zodpovědět.

Na všechny tyto otázky se odpovídá z hlediska ČR i Rakouska. Přehled bude sloužit pro přesnější určení, co bychom mohli společně realizovat v praxi.

Cílem pracovní skupiny je ukázat perspektivy v přeshraniční spolupráci nemocnic. Budeme dále přikládat pod kotel společného

vlak a starat, aby jízda trvale pokračovala.

Příspěvek: Brigitte van der Zanden

Záchranná služba

Problematiku poskytování přeshraniční zdravotní péče neřešíme v ČR sami

Vedoucí české části pracovní skupiny Zdravotnická záchranná služba (dále ZZS) a ředitel ZZS Jihomoravského kraje Ing. Milan Klusák s ekonomickou náměstkyní Ing. Naděždou Kněžkovou navštívili dne 9. března tohoto roku ředitelku odboru krizové připravenosti Ministerstva zahraničí České republiky paní MUDr. et. Bc. Danu Hlaváčkovou, která je informovala o tom, že MZ ČR má zájem na zajišťování přeshraniční přednemocniční neodkladné péče (dále PNP) se všemi zeměmi, se kterými má Česká republika společnou hranici a co se v této oblasti již děje.

V současné době probíhají aktivity mezi Českou republikou a partnery v Polsku a SRN na základě trojstranné smlouvy mezi SRN, Polskem a Českou republikou (ZZS Libereckého kraje a ZZS Ústeckého kraje). Další aktivity vykazuje i ZZS Karlovarského kraje ve spolupráci s partnery v SRN a ZZS Jihočeského kraje s partnery v Rakousku a SRN.

Zásadní problém vyplývá z Listiny základních práv Evropské unie, kde je občanovi zaručena komunikace v jemu srozumitelné řeči. Dalším z základních problémů je řešení odpovědnosti za škodu.

MZ ČR proto společně s partnery ze SRN připravuje rámcovou dohodu, kterou podepíší prezidenti ČR a SRN a v rámci které se bude realizovat pilotní projekt. Na jeho základě by se následně uzavřely podobné smlouvy na úrovni prezidentů i s ostatními zeměmi sousedícími s Českou republikou.

Dohoda se SRN by měla být uzavřena do 31. prosince 2010.

Příspěvek Ing. Milan Klusák, MBA

Epidemiologie – Zdravotní zpráva

Pracovní skupina „Přeshraniční situace v epidemiologii“ se věnuje zdravotním problémům a nedostatkům v péči v sousedících regionech Dolního Rakouska a jižní Moravy.

Zdravotní reporty jsou důležitým podkladem pro rozhodování v oblasti zdravotní politiky. Hlavním úkolem je při tom informovat o zdravotním stavu obyvatelstva v určitém regionu a vyhledávat a oznamovat zdravotnické problémy, např. nedostatky v péči.

Aby se dala zdravotní data ze sousedících regionů Dolního Rakouska a JMK navzájem porovnávat, je nutné definovat jednotné metody a indikátory. Na schůzkách pracovní skupiny spolupracovníci projektu rozhodli, že přeshraniční zdravotní zpráva, vypracovaná podle zadání EU (http://www.eugloreh.it/ActionPagina_979.do) se bude zabývat tématy: sociodemografie, zdravotní stav, zdravotní determinanty (s těžištěm na determinantách životního prostředí) a zdravotní prevence.

Pracovní skupina k tomu využívá převážně sady indikátorů z EU projektů European Community Health Indicators ECHI (http://www.echim.org/docs/echi_shortlist.pdf) a European Environment and Health Information Systems ENHIS (http://enhiscms.rivm.nl/object_binary/o2800_Guidelines_indicator_methodology_V3_uneditedVersion.pdf). Sledovaná doba pro analýzy zahrnuje období 2004–2008. V současnosti se zpracovatelé zabývají sběrem a vyhodnocováním dat a srovnávacím zobrazením dat, zdrojů a podkladů.

Na tomto základě pracovní skupina vypracuje seznam opatření, jejichž pomocí lze přeshraniční zdravotní reporting institucionalizovat. K tomu je nutné vytvořit jednotný rámec a společný harmonizovaný soubor údajů a metod, umožňující pravidelně (např. každých 5 let) zpracovávat přeshraniční zdravotní zprávy.

Příspěvek DI Ines Grabner

Zpráva o stavu plnění dílčího projektu „Zdraví-Gesundheit – Přeshraniční zdravotní zpráva“

Od poloviny loňského roku proběhly již čtyři pracovní porady skupiny odborníků z OBIG Vídeň a ZU Brno. První 23.9.2009 ve Laa/Th., druhá v Brně 1.12. 2009 v ZU Brno, třetí 9.2.2010 na OBIG Wienn a čtvrtá ZU Brno 19.5.2010. Pracovních jednání se účastní odborníci obou participujících organizací, za OBIG Wienn : DI.Ines Grabner a Mg.Christian Czirkovits, za ZU Brno dr.Bohumil Pokorný, RNDr.Ivan Koláčny a RNDr.Vladimír Marek.

Společně byl postupně harmonizován pohled obou skupin na jednotnou databázi údajů o zdravotním stavu obyvatel obou hraničících regionů a o významných rizicích, determinujících zdraví v obou regionech. Bylo dosaženo shody na rozsah uváděných dat, jejich časové ohraničení a byly také geograficky definovány oba regiony.

Přeshraniční zdravotní zpráva tedy bude uvádět z ověřených a standardizovaných statistik data indikátorů pro vybrané determinanty ze všech čtyř hlavních oblastí determinujících zdraví obyvatel..

1. socio-ekonomická a demografická data
2. data o zdravotním stavu populace
3. data hodnotící životní styl
4. data o životních podmínkách

Jako oblast zájmu byly definovány Niederösterreich se svými pěti regiony Mitte, Waldviertel, Weinviertel, Industrieviertel a Mostviertel a Jihomoravský kraj se sedmi okresy Blansko, Břeclav, Brno, Brno-venkov, Hodonín, Vyškov a Znojmo. Data jsou postupně shromažďována za období let 2004-2008 přednostně členěna až na úroveň regionu/okresu. Postupně byla nalezena shoda v základních determinantách ze všech čtyř oblastí.

V současném stavu je připravováno celkem cca 40 determinant :

- a. pro oblast socioekonomickou a demografickou 8 determinant
- b. pro oblast zdravotního stavu 11 determinant

- c. pro oblast životní styl 10 determinant
- đ. oblast životních podmínek 11 determinant

K nim se postupně společně definují indikátory (jeden a více pro každou determinantu), které nejlépe popisují příslušnou determinantu ve vztahu ke zdraví v obou regionech.

Pro vytvoření databáze se oba partneři shodli na použití dat indikátorů doporučených systémem EUROSTAT, ECHIM, ENHIS, případně dat národních statistik (ty zejména z oblasti zdravotního stavu), kterými lze popsat a kvantifikovat stav zdraví obyvatel, případně jeho ovlivňování. V současné době se postupně zpřesňuje výběr rozhodujících indikátorů k jednotlivým determinantům.

Výstupem je zpracování dvojjazyčné publikace uvádějící data indikátorů přístupných pro danou oblast zájmu (vždy pro každou determinantu s jejími indikátory) a jejich hodnocení jak ve vztahu k vlastnímu národnímu prostředí, tak a to je hlavní cíl této práce, ve vztahu k protější oblasti rakouské/české.

Příspěvek RNDr.Bohumil Pokorný,CSc.

Bilaterální seminář

První rok dvouletého projektu Dolního Rakouska a Jihomoravského kraje, nazvaného „Zdraví – Gesundheit“ bilancoval seminář v Břeclavi-Poštorné 1. června 2010.

Záměrem projektu je zmapovat možnosti přeshraniční spolupráce v oblasti zdravotnictví s cílem zlepšit podmínky života v obcích a městech na obou stranách hranice.

Byly vytvořeny tři pracovní skupiny, které se věnují problematice spolupráce nemocnic, zdravotnických záchranných služeb a sběru dat pro vytvoření srovnávací studie o zdravotním stavu obyvatelstva v příhraničním regionu a všech vlivů na něj.

Pracovní skupiny zkoumají podmínky, za nichž je možné použít vozy a posádky zdravotnické záchranné služby v zahraničí, studují možnosti využití služeb nemocnic v příhraničních okresech Znojmo a Břeclav rakouskými pacienty a naopak, srovnávají zdravotní systémy obou zemí s cílem vytvořit společná kritéria pro hodnocení jednotlivých služeb apod.

Seminář zahájili radní Jihomoravského kraje pan MUDr. Oldřich Ryšavý a zemský radní Dolního Rakouska pan Mag. Karl Wilfing. Celý seminář moderoval ředitel Regionální rozvojové agentury jižní Moravy, pan JUDr. Vladimír Gašpar.

Dosavadní průběh realizace projektu a jeho další úkoly popsala Mag. Elke Ledl, coby zástupkyně vedoucího partnera projektu – Dolnorakouského Holdingu Nemocnic. Paní Ledl rovněž představila pokrok v pracovní skupině Spolupráce nemocnic, kde je připravován materiál popisující právní aspekty péče o pacienty na území druhého státu. Výstupem projektu bude mimo jiné i brožurka stručně shrnující, na co má Čech na území Rakouska a pochopitelně obráceně v oblasti zdravotnictví nárok, jaká jsou jeho práva i povinnosti. Dalším dílčím úkolem této pracovní skupiny je pilotní ověření možností využití ozařovací terapie na radiologickém oddělení Nemocnice Znojmo pro rakouské pacienty a opět s tím související právní a finanční aspekty.

Poté vystoupili vedoucí ostatních pracovních skupin projektu, aby pojednali o dílčích pokrocích v nich. Pracovní skupina Přeshraniční zdravotní zpráva představil ředitel Zdravotního ústavu Brno RNDr. Bohumil Pokorný. Pracovních jednání této skupiny se účastní odborníci organizací OBIG Vídeň a Zdravotní ústav Brno. Společně postupně harmonizují pohled obou skupin na jednotnou databázi údajů o zdravotním stavu obyvatel obou hraničících regionů a o významných rizicích, determinujících zdraví v obou regionech. Bylo dosaženo shody na rozsah uváděných dat, jejich časové ohraničení a byly také geograficky definovány oba regiony (Niederösterreich se svými pěti regiony Mitte, Waldviertel, Weinviertel, Industrieviertel a Mostviertel a Jihomoravský kraj se sedmi okresy Blansko, Břeclav, Brno, Brno-venkov, Hodonín, Vyškov a Znojmo). Data jsou postupně shromažďována za období let 2004-2008.

O pokroku v rámci pracovní skupiny Zdravotnická záchranná služba pohovořil Ing. Milan Klusák, ředitel ZZS Jihomoravského kraje. Tato pracovní byla ustavena s cílem definovat podmínky pro využití sil a prostředků poskytovatelů této péče na území partnerské organizace v Jihomoravském kraji a zemí Dolní Rakousko. Skupina je tvořena pracovníky rakouského Červeného kříže a ZZS JMK, p. o. Jsou v ní zastoupeni lékaři i odborníci z dalších oblastí nezbytných pro činnost zdravotnických záchranných týmů. Přes značnou rozdílnost v systémech poskytování přednemocniční neodkladné péče v obou zemích se členům skupiny podařilo provedenými analýzami identifikovat podmínky nutné k zajištění péče na území druhého státu jako výchozího podkladu k přípravě návrhů řešení, které budou předmětem práce skupiny v následujícím období. Na konci projektu, tedy v červnu roku 2011 bude činnost skupiny završena vypracováním strategie zajištění přeshraniční spolupráce v takto specifické zdravotní péči pro obyvatelstvo na území Jihomoravského kraje i země Dolní Rakousko.

Projekt Zdraví se snaží napomoci i postupnému odstraňování jazykové bariéry a to speciálními kurzy němčiny pro pracovníky Zdravotnické záchranné služby Jihomoravského kraje i zaměstnanců nemocnic Břeclav a Znojmo.

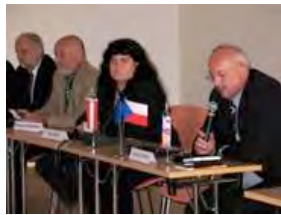
V této souvislosti Mag. Ronald Kauper a Mag. Roman Večerka představili projekt „Sprachkompetenzzentrum“, který připravuje odborné kurzy češtiny pro občany Dolního Rakouska. Realizují kurzy např. pro požárníky, pracovníky Červeného kříže apod. a zjišťují obrovský zájem nejen o češtinu samotnou, ale i o poznání práce kolegů za hranicemi, protože začaly být kromě klasické výuky spontánně organizovány různé aktivity a to střídavě na obou stranách hranice jako např. návštěva stanoviště Zdravotnické záchranné služby v Hrušovanech nad Jevišovkou záchranáři z Laa.

Po krátké přestávce seminář pokračoval velmi zajímavou přednáškou ředitelky odboru krizové připravenosti Ministerstva zdravotnictví ČR, paní MUDr. Dany Hlaváčkové, o připravované Rámcové smlouvě mezi ČR a SRN umožňující poskytování zdravotnické záchranné služby v příhraniční oblasti druhého státu. Tato smlouva vytvoří podklad pro bilaterální jednání mezi kraji na straně ČR a spolkovými zeměmi na straně SRN. Na jejím základě si pak jednotlivé kraje budou moci zpracovat další konkrétní ustanovení tak, aby bylo možné zajistit bezproblémové poskytování přednemocniční neodkladné péče na území druhého státu (např. určit nemocnice, do kterých budou směřováni pacienti, způsob úhrad, kdo bude péči hradit, kdo bude hradit za nepojištěné pacienty apod.). Jakmile budou dolaženy všechny detaily a dořešeny legislativní procedury, bude už pak nepoměrně jednodušší uzavřít obdobnou rámcovou smlouvu mezi ČR a Rakouskem, která umožní smluvní jednání Jihomoravskému kraji přímo se zemí Dolní Rakousko. Toto vystoupení vzbudilo velký ohlas a rozpoutalo živou diskuzi.

Poslední příspěvek na semináři přednesl pan Martin Wieland, zástupce rovněž přeshraničního projektu „Healthacross“, který řeší spolupráci v oblasti zdravotnictví na hranici Dolního Rakouska a Jihočeského kraje. Podnětem pro vznik tohoto projektu

byla nemožnost obyvatel hraničního města České Velenice využívat alespoň v případě akutní potřeby nemocnici v Gmündu, který na České Velenice přímo navazuje, a nutnost cestovat do 60 km vzdálených Českých Budějovic.

Na závěr semináře proběhl krátký briefing pro novináře, kterým byli k dispozici všichni vystupující.
Příspěvek Ing. Lucie Karpíšková

Odborná exkurze Maas Rhein

V rámci EU projektu Zdraví se ve dnech 14. – 16. června 2010 konala odborná exkurze dolnorakouských a jihomoravských partnerů v euroregionu Maas Rhein. První den delegace navštívila záchrannou službu GHOR v Geleenu/Maastrichtu a seznámila se s přeshraniční spoluprací mezi Nizozemím, Německem a Belgií. Druhým bodem programu prvního dne byla infekce MRSA. Tomuto tématu byla věnována návštěva nemocnice Erkelenz (výuková nemocnice univerzity Aachen, Německo).

Druhý den odborné exkurze byla prezentována spolupráce mezi univerzitními klinikami v Maastrichtu (azM) a Aachen (UKA). Kromě toho byl představen projekt „Practical Therapy Center azM-UKA“. Obsahem projektu je přeshraniční léčba nádorových onemocnění pomocí terapie uhlíkovými ionty. Posledním bodem programu byla návštěva v organizaci EPECS, která se zabývá participací pacientů v Nizozemí i přeshraničně.

Příspěvek Ing. Milan Klusák, MBA
Hodnocení exkurze Maas-Rhein

Ze strany zúčastněných členů týmu pro přeshraniční spolupráci v projektu Zdraví-Gesundheit za Jihomoravskou část pracovní skupiny pro ZZS byla účast na exkurzi v Maastrichtu i v dalších místech v Holandsku a Německu chápána jako možnost seznámit se s podmínkami poskytování PNP i návazné nemocniční péče v Euroregionu Maas-Rhein, kde tato spolupráce již několik roků úspěšně probíhá.

Pro nás nejzajímavější bylo úvodní vystoupení, týkající se s problematiky poskytování PNP při spolupráci poskytovatelů z Holandska, Německa a Belgie a rozložení sil a prostředků v zájmové oblasti Euroregionu Maas-Rhein.

I přesto, že systémy poskytování PNP jsou v jednotlivých zemích rozdílné, bylo velmi zajímavé sledovat, jak se s problémy spolupráce dokázali vyrovnat. Za velmi přínosnou pokládám i informaci, že PNP poskytují v Holandsku výhradně paramedici. Jde především o kompetence, které mají k výkonu svého povolání a systém odpovědnosti lékařů v záchranných složkách za správnou vycvičenost zdravotnického personálu, který je pak schopen vykonávat i činnosti, které v našich podmínkách přísluší pouze lékařům. Stále více projevující se nedostatek lékařů v našich podmínkách může vést k zavedení obdobného systému v JmK obdobně, jak se postupně děje i v jiných krajích ČR.

Zajímavými však byly i oblasti epidemiologie, kdy jsme měli možnost seznámit se s přístupy ve všech třech zemích v prevenci nozokomiálních infekcí, ale také oblast nemocniční akutní i následné péče v systémech privátních nemocnic.

Všech poznatků bude využito při návrhu opatření k realizaci přeshraniční spolupráce v oblasti PNP mezi zemí Dolní Rakousko a Jihomoravským krajem.

Nezanedbatelnou součástí pobytu v Maastrichtu byla i možnost neformální komunikace s rakouskými kolegy působícími v rámci projektu Zdraví-Gesundheit, která jistě přispěje k upevnění vztahů mezi oběma skupinami řešícími projekt v oblasti PNP.

www.zdravi-gesundheit.eu

NÖ Landeskliniken-Holding

++43 2742 313813

office@noegus.at

Landeskliniken-Holding

Weinviertel Management

++43 676 81220334

jitka.koessler@euregio-weinviertel.eu

EUREGIO

Kreis Südmähren

Jihomoravský kraj

++420 541 652 128

kytnerova.veronika@kr-jihomoravsky.cz

Jihomoravský kraj

Regionale Entwicklungsagentur Südmähren

Regionální rozvojová agentura jižní Moravy

++420 541 212 125/117

lucie.karpiskova@rrajm.cz

Impressum

Herausgeber und Medieninhaber

Weinviertel Management, 2225 Zistersdorf, Hauptstraße 31

ZVR-Zahl: 314526709

Obmann: Zweiter Präsident des Niederösterreichischen Landtages Bgm. Herbert Nowohradsky

Geschäftsführung: DI Markus Weindl

www.euregio-weinviertel.eu

info@euregio-weinviertel.eu

Hinweis gemäß §107, TKG 2003

Wenn Sie diesen Newsletter in Zukunft nicht mehr erhalten möchten, schicken Sie uns eine [E-Mail](#) mit dem Betreff „Newsletter abmelden“.